

Lagrådsremiss

Vissa ändringar avseende betalning av vägavgift

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 21 februari 2008

Anders Borg

Jan Larsson
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås att vägavgiftsbevis inte längre ska utfärdas i samband med betalning av den vägavgift som tas ut för vissa tunga fordon. Förslaget föranleds av att det har upphandlats ett nytt uppbördssystem för uttaget av vägavgift. Ändringen föreslås träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

Innehållsförteckning

- 1 Beslut.....3
- 2 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon4
- 3 Ärendet och dess beredning.....10
- 4 Nytt uppbördssystem för vägavgift.....10
 - 4.1 Bakgrund.....10
 - 4.2 Uppbörden av vägavgift.....11
- 5 Utfärdande av vägavgiftsbevis.....12
- 6 Offentligfinansiella och andra effekter13
- 7 Författningskommentar.....14

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon

dels att 16, 20 och 33 §§ ska upphöra att gälla,

dels att 11, 17, 17 a, 19, 21–24 och 27 §§ samt rubriken närmast före 24 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

11 §¹

Vägavgift tas ut med olika belopp beroende på antal axlar och vilka krav på utsläpp av föroreningar som ett fordon's motor uppfyller enligt följande.

Fordon som inte uppfyller de av Europeiska gemenskapen fastställda kraven i rådets direktiv 88/77/EEG av den 3 december 1987 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av gasformiga föroreningar från dieselmotorer som används i fordon² i dess lydelse enligt Europaparlamentets och *rådet* direktiv 96/1/EG av den 22 januari 1996 om ändring av direktiv 88/77/EEG³.

Antal axlar	Avgift per år	Avgift per månad	Avgift per vecka	Avgift per dag
högst 3 axlar	960 euro	96 euro	26 euro	8 euro
4 eller fler axlar	1 550 euro	155 euro	41 euro	8 euro

Fordon med de egenskaper som anges i rad A i tabellen i punkt 8.3.1.1 i bilaga I till direktiv 88/77/EEG i dess lydelse enligt direktiv 96/1/EG.

Antal axlar	Avgift per år	Avgift per månad	Avgift per vecka	Avgift per dag
högst 3 axlar	850 euro	85 euro	23 euro	8 euro
4 eller fler axlar	1 400 euro	140 euro	37 euro	8 euro

¹ Senaste lydelse 2001:89.

² EGT L 36, 9.2.1988, s. 33 (Celex 31988L0077), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/55/EG (EUT L 275, 20.10.2005, s. 1, Celex 32005L0055).

³ EGT L 40, 17.2.1996, s. 1 (Celex 31996L0001).

Fordon med de egenskaper som anges i rad B i tabellen i punkt 8.3.1.1 i bilaga I till direktiv 88/77/EEG i dess lydelse enligt direktiv 96/1/EG eller fordon som uppfyller högre ställda krav i senare lydelse.

Antal axlar	Avgift per år	Avgift per månad	Avgift per vecka	Avgift per dag
högst 3 axlar	750 euro	75 euro	20 euro	8 euro
4 eller fler axlar	1 250 euro	125 euro	33 euro	8 euro

För svenskt fordon med draganordning bestäms vägavgiften efter det största möjliga antalet axlar som en fordonskombination kan ha.

För fordon registrerade i Grekland skall vägavgiften tas ut med 50 procent av belopp som anges i första stycket, under förutsättning att vägavgiftsbevis köps före den 1 juli 2002.

Föreslagen lydelse

11 §

Vägavgift tas ut med olika belopp beroende på antal axlar och vilka krav på utsläpp av föroreningar som ett fordons motor uppfyller enligt följande.

Fordon som inte uppfyller de av Europeiska gemenskapen fastställda kraven i rådets direktiv 88/77/EEG av den 3 december 1987 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av gasformiga föroreningar från dieselmotorer som används i fordon⁴ i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 96/1/EG av den 22 januari 1996 om ändring av direktiv 88/77/EEG⁵.

Antal axlar	Avgift per år	Avgift per månad	Avgift per vecka	Avgift per dag
högst 3 axlar	960 euro	96 euro	26 euro	8 euro
4 eller fler axlar	1 550 euro	155 euro	41 euro	8 euro

Fordon med de egenskaper som anges i rad A i tabellen i punkt 8.3.1.1 i bilaga I till direktiv 88/77/EEG i dess lydelse enligt direktiv 96/1/EG.

Antal axlar	Avgift per år	Avgift per månad	Avgift per vecka	Avgift per dag
högst 3 axlar	850 euro	85 euro	23 euro	8 euro
4 eller fler axlar	1 400 euro	140 euro	37 euro	8 euro

⁴ EGT L 36, 9.2.1988, s. 33 (Celex 31988L0077), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/55/EG (EUT L 275, 20.10.2005, s. 1, Celex 32005L0055).

⁵ EGT L 40, 17.2.1996, s. 1 (Celex 31996L0001).

Fordon med de egenskaper som anges i rad B i tabellen i punkt 8.3.1.1 i bilaga I till direktiv 88/77/EEG i dess lydelse enligt direktiv 96/1/EG eller fordon som uppfyller högre ställda krav i senare lydelse.

Antal axlar	Avgift per år	Avgift per månad	Avgift per vecka	Avgift per dag
högst 3 axlar	750 euro	75 euro	20 euro	8 euro
4 eller fler axlar	1 250 euro	125 euro	33 euro	8 euro

För svenskt fordon med draganordning bestäms vägavgiften efter det största möjliga antalet axlar som en fordonskombination kan ha.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §⁶

Vägavgift *skall* betalas tillbaka om Vägavgift *ska* betalas tillbaka om

1. avgiftsplikt upphör för ett fordon under tid för vilken vägavgift har betalats, eller

2. ett fordons beskaffenhet ändras så att vägavgift *skall* tas ut med annat belopp.
2. ett fordons beskaffenhet ändras så att vägavgift *ska* tas ut med annat belopp.

En förutsättning för återbetalning är att vägavgiftsbeviset ges in till beskattningsmyndigheten före utgången av den period för vilken avgiften har betalats.

I fall som avses i första stycket 1 återbetalas överskjutande belopp till den som var avgiftsskyldig när avgiftsplikten upphörde. Vägavgiften betalas tillbaka med ett belopp som motsvarar den del av avgiften som belöper på antalet återstående hela månader för vilka avgift har betalats, räknat från det att avgiftsplikten upphörde. Från det belopp som *skall* återbetalas dras en avgift på 25 euro.

I fall som avses i första stycket 2 återbetalas överskjutande belopp till den som var avgiftsskyldig när registreringsbesiktning skedde. Återbetalning *skall* ske med ett belopp som motsvarar den del av

I fall som avses i första stycket 1 återbetalas överskjutande belopp till den som var avgiftsskyldig när avgiftsplikten upphörde. Vägavgiften betalas tillbaka med ett belopp som motsvarar den del av avgiften som belöper på antalet återstående hela månader för vilka avgift har betalats, räknat från det att avgiftsplikten upphörde. Från det belopp som *ska* återbetalas dras en avgift på 25 euro.

I fall som avses i första stycket 2 återbetalas överskjutande belopp till den som var avgiftsskyldig när registreringsbesiktning skedde. Återbetalning *ska* ske med ett belopp som motsvarar den del av

⁶ Senaste lydelse 2001:89.

avgiften som belöper på antalet återstående hela månader för vilka avgift har betalats, räknat från den dag registreringsbesiktning skedde.

avgiften som belöper på antalet återstående hela månader för vilka avgift har betalats, räknat från den dag registreringsbesiktning skedde.

17 a §⁷

Har avgiftsplikten upphört innan avgiften är betald eller har ett fordon beskaffenhet ändrats så att vägavgift *skall* tas ut med annat belopp får avgiften sättas ned.

Beslut enligt första stycket fattas genom automatiserad behandling med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret, i enlighet med vad som anges i 17 § tredje och fjärde styckena.

Om avgiften sätts ned på grund av att avgiftsplikten har upphört *skall* samma avgift tas ut som enligt 17 § tredje stycket.

Har avgiftsplikten upphört innan avgiften är betald eller har ett fordon beskaffenhet ändrats så att vägavgift *ska* tas ut med annat belopp, får avgiften sättas ned.

Beslut enligt första stycket fattas genom automatiserad behandling med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret, i enlighet med vad som anges i 17 § *andra och tredje styckena*.

Om avgiften sätts ned på grund av att avgiftsplikten har upphört, *ska* samma avgift tas ut som enligt 17 § *andra stycket*.

19 §

Vid beräkning av vägavgift, *avgiftstillägg* eller dröjsmålsavgift enligt 18 § andra stycket som *skall* påföras eller återbetalas *skall* beloppet avrundas till närmast lägre hela kronantal.

Belopp under 25 kronor behöver inte betalas in till staten och återbetalas inte heller.

Vid beräkning av vägavgift eller dröjsmålsavgift enligt 18 § andra stycket som *ska* påföras eller återbetalas *ska* beloppet avrundas till närmast lägre hela kronantal.

21 §⁸

Vägavgift *skall* inte betalas för fordonet, om ett giltigt bevis för betald väganvändning utfärdats i ett annat europeiskt land i överensstämmelse med det i Bryssel den 9 februari 1994 underskrivna avtalet om uttag av en avgift för tunga fordon som använder vissa vägar och det i Bryssel den 18 september 1997 underskrivna protokollet avseende Sveriges anslutning till avtalet,

Vägavgift *ska* inte betalas för fordonet för den tid som motsvarande avgift enligt det i Bryssel den 9 februari 1994 underskrivna avtalet om uttag av en avgift för tunga fordon som använder vissa vägar och det i Bryssel den 18 september 1997 underskrivna protokollet avseende Sveriges anslutning till avtalet, *betalats i annat land*. Avtalet har ändrats genom det i Bryssel den

⁷ Senaste lydelse 2006:236.

⁸ Senaste lydelse 2001:89.

kan visas upp. Avtalet har ändrats genom det i Bryssel den 22 mars 2000 underskrivna protokollet för att tillämpa Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/62/EG av den 17 juni 1999. Avtalet och protokollen publiceras i Sveriges internationella överenskommelser (SÖ).

22 mars 2000 underskrivna protokollet för att tillämpa Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/62/EG av den 17 juni 1999. Avtalet och protokollen publiceras i Sveriges internationella överenskommelser (SÖ).

22 §⁹

Beskattningsmyndigheten *skall* efter ansökan besluta om återbetalning av vägavgift *för svenskt årsbevis om beviset ges in till beskattningsmyndigheten före utgången av den period för vilken avgiften har betalats*. Vägavgiften betalas tillbaka med ett belopp som motsvarar den del av avgiften som belöper på antalet återstående hela månader för vilka avgift har betalats, räknat från det att *vägavgiftsbeviset* kom in.

Från det belopp som *skall* återbetalas dras en avgift på 25 euro.

Beskattningsmyndigheten *ska* efter ansökan besluta om återbetalning av vägavgift *som betalats i Sverige och avser en avgiftsperiod på ett år*. Vägavgiften betalas tillbaka med ett belopp som motsvarar den del av avgiften som belöper på antalet återstående hela månader för vilka avgift har betalats, räknat från det att *ansökan* kom in.

Från det belopp som *ska* återbetalas dras en avgift på 25 euro.

23 §¹⁰

Vägavgiften *skall* *erläggas* i svenska kronor. De belopp i euro som anges i 11, 17 och 22 §§ omräknas till svenska kronor för varje kalenderår.

Omräkning sker enligt den kurs i svenska kronor av euro som gällde den första vardagen i oktober året innan och som offentliggörs i Europeiska unionens officiella tidning. Om ett belopp som beräknas för ett visst år före avrundning avviker från föregående års belopp med mindre än 5 procent *eller 5 euro*, *skall* föregående års belopp fortsätta att gälla.

Regeringen fastställer före november månads utgång de

Vägavgiften *ska* betalas i svenska kronor. De belopp i euro som anges i 11, 17 och 22 §§ omräknas till svenska kronor för varje kalenderår.

Omräkning sker enligt den kurs i svenska kronor av euro som gällde den första vardagen i oktober året innan och som offentliggörs i Europeiska unionens officiella tidning. Om ett belopp som beräknas för ett visst år före avrundning avviker från föregående års belopp med mindre än 5 procent, *ska* föregående års belopp fortsätta att gälla.

Regeringen fastställer före november månads utgång de

⁹ Senaste lydelse 2001:89.

¹⁰ Senaste lydelse 2006:236.

omräknade belopp som enligt denna lag *skall* tas ut under påföljande kalenderår. Beloppen avrundas nedåt till närmaste lägre hela kronotal.

Försäljning av vägavgiftsbevis avsedda för utländska fordon

omräknade belopp som enligt denna lag *ska* tas ut under påföljande kalenderår. Beloppen avrundas nedåt till närmaste lägre hela kronotal.

Betalning av vägavgift för utländska fordon

24 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar närmare* föreskrifter om *försäljning* av vägavgiftsbevis för utländska fordon.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *får meddela ytterligare* föreskrifter om *betalning* av vägavgift för utländska fordon.

27 §¹¹

Ägaren av ett fordon är skyldig att se till att fordonet inte används i strid mot bestämmelserna i denna lag eller bestämmelser som har meddelats med stöd av denna lag.

Föraren av ett avgiftspliktigt fordon skall, vid färd på avgiftsbelagd väg, medföra beviset om betald vägavgift. Beviset skall på begäran av polismyndighet visas upp vid kontroll. Är vägavgiften för ett svenskt fordon betald men har ägaren inte tillställts beviset är föraren skyldig att i stället visa upp kvitto på att vägavgift har betalats.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

¹¹ Senaste lydelse 2006:236.

3 Ärendet och dess beredning

I samarbetskommittén för den vägavgift som tas ut tillsammans med Belgien, Danmark, Nederländerna och Luxemburg har överenskommit om att upphandla ett nytt uppbördssystem i form av ett gemensamt betalningssystem för vägavgift samt en central databas för registrering av betald vägavgift. På uppdrag av samarbetskommittén har Nederländerna ansvarat för anbudsförfarandet. Regeringen gav den 20 juni 2007 Skatteverket i uppdrag att medverka vid utvärdering av anbud i samband med upphandlingen.

Avtalsparterna i samarbetet kom under hösten 2007 överens om en leverantör av det nya uppbördssystemet. Samarbetskommittén har gett Nederländerna i uppdrag att administrera det nya uppbördssystemet och även utsett Nederländerna som den part som ska underteckna kontrakt med leverantören. Nederländerna har den 31 oktober 2007 undertecknat ett avtal om ett betalningssystem och en central databas för registrering av betald vägavgift.

När alla betalningar av vägavgift kommer att vara registrerade i en databas är det inte längre nödvändigt att utfärda en värdehandling, ett s.k. vägavgiftsbevis, som visar att avgiften har betalats. I lagrådsremissen föreslås därför att vägavgiftsbevisen ska slopas i samband med att den centrala databasen börjar användas. Ett utkast till lagrådsremiss har beretts under hand med Skatteverket, Vägverket och Sveriges Åkeriföretag.

4 Nytt uppbördssystem för vägavgift

4.1 Bakgrund

Sverige är sedan den 1 januari 1998 anslutet till ett samarbete i form av ett gemensamt uttag av vägavgift för tunga godstransporter vid användandet av vissa vägar (Eurovinjettsamarbetet). Den närmare utformningen av den gemensamma vägavgiften regleras i det i Bryssel den 9 februari 1994 underskrivna samarbetsavtalet om uttag av en avgift för tunga fordon som använder vissa vägar. Avtalet är publicerat i Sveriges internationella överenskommelser (SÖ 1997:50). I Sverige regleras vägavgiften i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon.

Vägavgift tas ut för motorfordon och motorfordonskombinationer med en totalvikt på minst 12 000 kilogram som är avsedda uteslutande för godstransport på väg. Vägavgift kan betalas för dag, vecka, månad eller år. För fordon som är registrerade i det svenska vägtrafikregistret ska dock vägavgift betalas för ett helt år. När vägavgiften är betald kan fordonet användas i samtliga anslutna länder utan att ny vägavgift behöver betalas. För svenskregistrerade fordon ska vägavgift betalas för

hela det svenska vägnätet. För utländskt fordon betalas vägavgift för färd på motorvägar samt på vissa europavägar som inte är motorvägar.

I samband med att vägavgift betalas utfärdas en värdehandling som visar att avgiften betalats, ett vägavgiftsbevis. Vägavgiftsbeviset ska medföras i fordonet vid färd på de avgiftsbelagda vägarna och kunna uppvisas vid kontroll. Om något vägavgiftsbevis inte kan visas upp, kan föraren dömas till penningböter.

4.2 Uppbörderna av vägavgift

Uppbörderna av vägavgift har utformats på olika sätt i de länder som deltar i samarbetet. Det finns också ett särskilt uppbördssystem utanför avtalsländernas territorium. Syftet med det sistnämnda uppbördssystemet är att fordon som kommer från ett land utanför samarbetet ska kunna betala vägavgiften innan fordonet kör in på avgiftsbelagd väg.

Några av avtalsländerna, såsom Sverige, tar ut en årlig obligatorisk avgift för de fordon som är registrerade i det nationella vägtrafikregistret, dvs. en skatt. För dessa fordon skickas vägavgiftsbeviset till ägaren när betalning har skett. Sverige har valt att beträffande svenska fordon i allt väsentligt bygga på regelsystemet för fordonsskatt och därmed uppnå administrativa fördelar. Detta innebär bl.a. att vägavgiften administreras av Vägverket.

För fordon som är registrerade i annat land än avtalsparternas samt fordon i ett avtalsland som inte har en årlig obligatorisk vägavgift, sker betalning i terminaler vid olika försäljningsställen för vägavgiftsbevis. Det finns dels ett bälte av terminaler runt avtalsländerna, dels terminaler inom varje avtalslands territorium.

Nederländerna ansvarar för terminalerna i bältet. Terminalerna och därmed sammanhängande administration tillhandahålls av ett tyskt företag. För terminaler inom respektive avtalslands territorium svarar det aktuella landet. Administrationen för dessa terminaler hanteras av varje land för sig och har också upphandlats separat. Det finns således inget samband mellan terminalerna i bältet och övriga terminaler.

Avtalet om tillhandahållande av terminaler och därmed sammanhängande administration för bältet löper ut under 2008 och det är därför nödvändigt med en ny upphandling. I samband härmed har det i samarbetskommittén beslutats att ta fram ett gemensamt betalningssystem för vägavgiften. Fördelen med ett mer likartat sätt att betala vägavgiften är att det blir enklare för användaren. Dessutom ger ett mer enhetligt system administrativa och ekonomiska fördelar inom samarbetet.

Samarbetskommittén beslutade hösten 2006 att inleda upphandling av ett nytt betalningssystem. Betalning av vägavgift för fordon som är registrerade i Sverige omfattas inte av upphandlingen, utan för dessa ska vägavgiften fortfarande betalas till Vägverket. Avsikten är att det nya betalningssystemet ska börja användas den 1 oktober 2008.

5 Utfärdande av vägavgiftsbevis

Regeringens förslag: Reglerna om utfärdande av vägavgiftsbevis i samband med betalning av vägavgift slopas. Ändringarna föreslås träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

Skälen för regeringens förslag: Det har i olika sammanhang framförts synpunkter på att det bör utvecklas bättre möjlighet till kontroll av att vägavgiften betalats. Framför allt länder som inte tar ut en obligatorisk årlig vägavgift har haft problem med att en alltför stor del av fordonen valt att inte betala. Inför upphandlingen av nytt uppbördssystem beslutade därför samarbetskommittén att ett villkor för upphandlingen var att länderna skulle få tillgång till data om betald vägavgift.

I det anbud om ett nytt uppbördssystem som accepterats av samarbetsländerna registreras betalningar i en central databas som hanteras av leverantören. Databasen kommer även att innehålla uppgifter om fordonet. Samarbetsländerna har åtkomst till databasen och kan använda denna vid kontroll av om vägavgift betalats. Framför allt blir det möjligt att kontrollera om betalning har skett utan att stanna fordonet för kontroll av vägavgiftsbevis. I databasen kommer även att finnas uppgifter om vägavgift för fordon för vilka det tas ut en obligatorisk årlig vägavgift, även om de inte omfattas av det nya betalningssystemet. Det kommer således att bli möjligt att i databasen även kontrollera fordon registrerade i det svenska vägtrafikregistret.

Avsikten med bestämmelsen att vägavgiftsbevis måste medföras vid färd med vägavgiftspliktigt fordon är att det ska vara möjligt att kontrollera om vägavgiften har betalats. Eftersom databasen innehåller de uppgifter som tidigare följt med vägavgiftsbeviset finns det inte längre något behov av att utfärda vägavgiftsbevis. Såvitt hittills framkommit kommer de andra samarbetsländerna inte längre att utfärda några vägavgiftsbevis. Samma bedömning, att uttaget av vägavgift kan göras papperslöst och inte som för närvarande, dvs. med distribution av ett särskilt bevis i form av en värdehandling, kan göras även för Sveriges del. Reglerna om utfärdande av vägavgiftsbevis föreslås därför slopas.

Ett avgiftspliktigt fordon får inte användas om vägavgiften inte har betalats. När ägaren anmäler ett avgiftspliktigt fordon till vägtrafikregistret skickar Vägverket ett inbetalningskort avseende vägavgiften till fordonsägaren. Vägavgiften anses betald först när betalningen registrerats på Vägverkets konto. Eftersom det kan dröja ett antal dagar innan betalningen registreras på Vägverkets konto, har det i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon införts en bestämmelse om att fordonet får användas om ett betalningsuppdrag har lämnats till bank eller liknande betalningsförmedlare. Även om vägavgiftsbeviset slopas kommer således fordonet att kunna användas utan risk för påföljd, under förutsättning att betalning gjorts innan kontrollen.

Av samma skäl har samarbetsländerna kommit överens om att för de länder som har en obligatorisk årlig vägavgift, ska ett avgiftspliktigt fordon registreras i databasen redan i samband med att fordonet registreras i det nationella vägtrafikregistret. Ett svenskregistrerat fordon kan annars inte användas i samarbetsländerna förrän betalning har registretats på Vägverkets konto. De samarbetsländer som har en obligatorisk årlig avgift kan således endast själva kontrollera att vägavgiften betalats för dessa fordon. Vid avregistrering i det nationella vägtrafikregistret ändras på motsvarande sätt uppgifterna i den centrala databasen.

För Sveriges del är det Vägverket som har åtkomst till den centrala databasen med uppgifter om utländska fordon. Vägverket kommer även fortsättningsvis att hantera vägavgiften för fordon som är registrerade i det svenska vägtrafikregistret. Polismyndigheterna kan således via Vägverket få uppgift om vägavgiften har betalats dels i vägtrafikregistret för svenskregistrerade fordon, dels i den centrala databasen för utlandsregistrerade fordon.

Det nya uppbördssystemet har föregåtts av en rad komplicerade tekniska och juridiska diskussioner både avseende betalningssystemet och databasen. Visserligen har upphandlingen avslutats och ett avtal undertecknats med en leverantör, men den närmare utformningen av betalningssystemet och databasen har inte förhandlats klart. Det kan dessutom uppkomma tekniska svårigheter, men framför allt kan problem uppstå med placeringen av terminaler. Avsikten är förvisso att betalningssystemet och databasen ska börja användas den 1 oktober 2008, men det är således för närvarande inte möjligt att ange en definitiv tidpunkt för när det tekniska systemet är färdigt att börja användas. Det är också svårt att få garantier för att systemet kommer att vara tillförlitligt och tillräckligt testat i alla delar. Därtill kommer att det kan uppkomma fördröjningar i samband med den nationella administrationen i samarbetsländerna.

Mot bakgrund härav föreslås att regeringen ska bemyndigas att bestämma den dag då ändringarna i lagen om vägavgift för vissa tunga fordon ska träda i kraft.

6 Offentligfinansiella och andra effekter

Förslaget förväntas inte ge några offentligfinansiella effekter. De administrativa kostnaderna för uppbörden av vägavgift för utländska fordon kan dock förväntas minska med anledning av det nya uppbördssystemet. Förslaget bedöms inte medföra någon ökad måltillströmning till förvaltningsdomstolarna.

En viss administrativ lättnad kan förväntas för transportföretagen, eftersom förslaget innebär att något bevis eller kvitto inte längre behöver medfölja ett fordon. Vidare blir det enklare för berörda myndigheter att kontrollera om ett fordon har betalat vägavgiften.

7 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon

11 §

Någon nedsättning av vägavgiften kan inte längre begäras avseende fordon registrerade i Grekland. Bestämmelsen i *tredje stycket* är således obsolet och bör utgå.

Upphävande av 16 §

I det nya uppbördssystemet för vägavgift registreras samtliga betalningar i en central databas. Denna databas kommer att vara tillgänglig för respektive samarbetslands kontrollverksamhet. Vid kontroll av om vägavgiften betalats är det därför inte längre nödvändigt att ett vägavgiftsbevis kan uppvisas, utan det är tillräckligt att fordonet registrerats i databasen. Motsvarande gäller även för regleringen i 20 § avseende utländska fordon som betalat vägavgift i Sverige. Se vidare under avsnitt 5.

17 §

Eftersom något vägavgiftsbevis inte längre kommer att utfärdas sker återbetalningen för svenskt fordon automatiskt i samband med att avgiftsplikten upphör eller när ett fordonns beskaffenhet ändras så att vägavgift tas ut med ett annat belopp. Se vidare kommentaren till 16 §.

17 a §

Ändringen i paragrafen följer av att andra stycket i 17 § tas bort. Det är således inte fråga om någon ändring i sak.

19 §

I samband med införandet av koldioxidrelaterad fordonsskatt slopades sanktionsformen skattetillägg vid undandragande av fordonsskatt. Vid samma tidpunkt slopades även motsvarande avgiftstillägg för vägavgift i 12 §. Ordet avgiftstillägg kan därför tas bort i paragrafens *första stycke*.

Bestämmelsen i paragrafens *andra stycke* tas bort då den inte längre fyller någon funktion. Det lägsta beloppet som kan vara aktuellt att betala är för närvarande 305 kronor (lägsta månatliga belopp om 532 kronor minskat med den administrativa avgiften i 17 § om 25 euro).

Upphävande av 20 §

Liksom för fordon registrerade i det svenska vägtrafikregistret, se kommentaren till 16 §, kommer något vägavgiftsbevis inte heller att utfärdas för utländska fordon som valt att betala vägavgiften i Sverige.

21 §

Om vägavgift betalats i ett annat land ska någon vägavgift inte betalas i Sverige för den tid som betalningen avser. Skillnaden mot paragrafens nuvarande lydelse är endast att rätten att använda svenska vägar knyts till betalningen av vägavgift i stället för ett giltigt vägavgiftsbevis.

Vägavgiften kan numera betalas via Internet och är därför inte knuten enbart till betalning i de terminaler som finns i och runt samarbetsländerna. Paragrafens begränsning till betalning i Europa tas därför bort.

22 §

Eftersom något vägavgiftsbevis inte längre kommer att utfärdas, se kommentaren till 20 §, behöver något vägavgiftsbevis inte längre ges in vid en ansökan om återbetalning av vägavgift för utländskt fordon. För tydlighetens skull anges att återbetalning endast sker för betalning för perioder som avser ett år. Detta följer dock redan av att endast avgiften för återstående hela månader återbetalas. Återbetalning sker från dagen för ansökan och inte som tidigare från när vägavgiftsbeviset kom in. Detta medför dock ingen större förändring eftersom vägavgiftsbeviset oftast tidigare har bifogats ansökan.

23 §

Ändringen i paragrafen görs för att bestämmelsen ska överensstämma med regelverket i EG:s direktiv.

Den gemensamma vägavgiften är uttryckt i euro. Eftersom Sverige inte har infört euro måste de svenska vägavgifterna räknas om varje år för att överensstämma med de överenskomna avgiftsnivåerna. I rådets direktiv 93/89/EEG av den 25 oktober 1993 om medlemsstaters tillämpning av skatter på vissa fordon som används för godstransporter på väg och tullar och avgifter för användning av vissa infrastrukturer (EGT nr L 279, 12.11.1993, s. 32, Celex 31993L0089) anges att avgiftsnivåerna inte behöver ändras om förändringen mellan vägavgiften för innevarande år och de omräknade beloppen är mindre än 5 % eller 5 euro.

Den 17 juni 1999 trädde ett nytt direktiv i kraft, Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/62/EG om avgifter på tunga godsfordon för användningen av vissa infrastrukturer (EGT L 187, 20.7.1999, s. 42, Celex 31999L0062). Detta direktiv ersätter det tidigare direktivet men ändrar inte de grundläggande förutsättningarna för att ta ut en vägavgift. I direktivet anges emellertid inte längre någon fast beloppsgräns utan endast att avgiftsnivåerna inte behöver ändras om förändringen mellan vägavgiften för innevarande år och de omräknade beloppen är mindre än 5 %. Skälet till denna ändring var att förändringar på mindre än 5 euro inte blev aktuella eftersom vägavgiftsnivåerna var så höga att procentsatsen alltid blir tillämplig före det fasta beloppet. Det ansågs inte heller finnas behov av en fast beloppsgräns. Inte heller i den nyligen beslutade ändringen av direktivet, Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/38/EG av den 17 maj 2006 om ändring av direktiv 1999/62/EG om avgifter på tunga godsfordon för användningen av vissa infrastrukturer (EUT L 157, 9.6.2006, s. 8, Celex 32006L0038), anges någon fast beloppsgräns.

24 §

Som framgår av 20 § ska vägavgiftsbevis inte längre utfärdas vid betalning av vägavgift. Därmed finns inte längre något behov av närmare föreskrifter om försäljning av vägavgiftsbevis till utländskt fordon.

Vägavgiften ska dock fortfarande kunna betalas i Sverige, framför allt i samband med att ett fordon kör in Sverige. Sådan betalning och därmed sammanhängande administration kommer att hanteras av leverantören av betalningssystemet och databasen. Denna hantering förutsätter ytterligare föreskrifter utöver vad som kan anses vara verkställighetsföreskrifter. Bemyndigandet i paragrafen kvarstår därför men med skillnaden att föreskriftsrätten avser betalning av vägavgift i stället för försäljning av vägavgiftsbevis.

27 §

Något vägavgiftsbevis kommer inte längre att utfärdas. Se vidare kommentarerna till 16 och 20 §§. Kravet i *andra stycket* på att ett vägavgiftsbevis ska medföras vid färd på avgiftsbelagd väg faller därmed bort. Eftersom något vägavgiftsbevis inte längre behöver medföras, finns det inte heller behov av att kunna visa upp ett kvitto på betald vägavgift under den tid som det tar för att skicka ut beviset.

För det fall betalning inte hunnit registreras vid kontroll ska 25 § tillämpas. Bestämmelsen innebär att det är tillåtet att använda fordonet om betalningsuppdrag lämnats, även om vägavgift inte hunnit bokföras på i 15 § andra stycket föreskrivet sätt.

Upphävande av 33 §

Upphävandet av straffbestämmelsen följer av att kravet på att medföra vägavgiftsbevis i 27 § andra stycket upphör att gälla.